

Срби, чија је имовина у Федерацији БиХ делимично или потпуно уништена током рата или након потписивања Дејтонског споразума још увек чекају надокнаду. Ниједна појединачна ни колективна судска тужба није имала позитиван епилог.

Надлежни нису услишили ни петицију за оснивање Фонда за правичну накнаду. Многе породице су због опструкције федералних судова и великих судских трошкова одустале и обезвређену имовину продале у бесцење.

Радивоје Митровић из села Смолућа, општина Милавац, један је од многобројних Срба који је остао без имовине у Федерацији. Кућа, вишеспратница, срушена је до темеља.

- Кад смо изашли из Смолуће сва имовина је била читава. Порушили су да се не бисмо имали где вратити. Живим у Бијељини у алтернативном смештају. Обијао сам годинама прагове тражећи помоћ за обнову куће, никада нисам ништа добио. Сада тражим надокнаду али ни од тога нема ништа. А нећу одустати. То је моја очевина, моја дедовина. Вредно смо то стицали деценијама. Не тражим туђе, само своје - каже Радивоје Митровић.

Некада је дунум земље у Смолући коштао од 10.000 до 12.000 марака, данас им Бошњаци нуде 300 марака, а имовина се годинама арчи. Шуме које су приватно власништво Срба немилосрдно секу дојучерашње комшије, а они који би се жалили немају коме.

Многа српска села која нису била у зони ратних дејстава потпуно су разорена, а право на повратак предвиђено Анексом 7. Дејтонског споразума само је мртво слово на папиру. Некима је незванично речено да би морали да докажу ко им је девастирао куће да би добили грађанску парницу.

Регионално удружење избеглих и расељених лица у Бијељини је пре 14 година прикупило и судовима предало 3.500 тужби за накнаду за уништenu имовину у Федерацији. Иако су уз неке тужбе приложени документи да су поједине федералне општине имале формиране комисије за пљачкање српске имовине, судови су увек тражили доказ више. Многи су због судских трошкова одустали, а велики број је умро не дочекавши правду, каже председник Удружења Вељко Стевановић.

- На све могуће начине опструишу ове процесе. Контактирали смо Међународни суд у Стразбуру а одговорили су нам да помно прате ситуацију али да прво правду тражимо пред нашим судовима. А домаћи судови оглушили су се и на чињеницу што избегли годинама, због безбедности, нису могли ни привирити својим огњиштима. Тако су, због застарелости и непотпуне документације одбили српске тужбе - каже Стевановић.

Мера вредности у милијардама

Заменик министра за људска права и избеглице БиХ Предраг Јовић каже да свако коме је уништена имовина има право на правичну надокнаду. –Вредност српске имовине мери се милијардама мараца, а БиХ те обавезе без помоћи Међународне заједнице неће моћи испунити. Без обзира на то треба истрајати у овим процесима-каже Јовић.

(Блиц)